

ПРОТИРЕЛІГІЙНА БОРОТЬБА В СРСР.

У зв'язку з оголошенням мобілізації на переслідування християн у СРСР комуністична партія скликала в різних містах радянських республік мітинги, на яких ухвалено, що комуністична партія ставить собі за ціль знищити експлуататорську християнську церкву. Організація „Безбожників“ поширює будувати власним коштом новий військовий літак „Безбожник“, як відповідь на молитви християн. Нещодавно у Москві розпочалася конференція „Союзу Безбожників“, на якій промовляв між іншими комуніст Ярославський. Він заявив, що антирелігійний рух в СРСР в останньому році зміцнився й організації безбожників має вже 5 мільйонів членів. На закінчення конгресу прочитано твори Демокрита, як першого грецького безбожника й матеріаліста.

СПОСІБ, ЩОБ ПРИБЛИЗНИТИ МОЛОДІЙ ЛЮДЕЙ ДО ЦЕРКВИ.

В найодомішній церкві „Мангата Конгрегації“ в Нью-Йорку в сам день Воскресіння Христового грала оркестра. Проповідник той церкви, др. Е. Земетт заявив, що оркестра буде грати в його церкві танці „джези“ в вечір через шість неділей, щоб тим способом залучити молодіж до учасництва до церкви. Він нарікає, що церкви в Нью-Йорку не уважають на молодіж і позбавили її без духовного провладу.

Аж мангатовська церква притягне все молодіж до церкви. Побачимо, чи метода з „джезом“ оправдає сподівання протестантського прієра.

ВІДБИРАЮТЬ ПРАВОСЛАВНІ ЦЕРКВИ В ПОЛЬЩІ.

В день 28 лютого с. р. закінчено знову одну православну церкву на Волинці. Жертвою пала тім разом церква брацтва св. Кирила та Методія в Острозі. Силою розпорядження волинського воеводи переходить згадана церква wraz із приналежностями до неї будинку та землями на власність римо-католицького миру.

Конфліктна постоєно вийшла сею обставиною, що тепершні правні власники майна мешкають поза кордонами Польщі. Замість в останніх, із яких український уряд веде церкву замикнути, не чекаючи призначення церкви римокатолицької курії. (Ся остання зголосила ревіндикації домагаючи між іншими відносно згадані церкви).

МИТТ ЛІПКІВСЬКИЙ НА ОЛОВАХ.

Російські часописи вже кілька тижнів, тому доносили, що митрополита Української Православної Автокефальної Церкви Липківського вислали большевики без суду на страшині Солов'євських Островів. Українські часописи згадуючи про се, перестерігали, аби со вістку приїматись обережно, бо мабуть митрополита Липківського включено між 45 Українців, яких мали судити wraz з Єфремовом. Показується одначе, що й митрополита Липківського він єпископів, які були закладені в резолюції ст. за надзвичайного собору Української Православної Автокефальної Церкви, а саме Яренця, Орлика, Желченка, Кротевича і Пиноварова, між обвинуваченими в Харкові воістем не було. З другої сторони не найшло ніяких доказів, що вістка російської преси була неправдива. Натомість російські часописи подали ще й подробиці про вивезення єпископів з України. До Харкова, мовляв, привезли їх в кайданках і так проводили через місто до комісаріату справедливості, одначе комісар вислав писемці, щоб заперува в'язня навад на стацію, бо не має з ними говорити. Так і відставлено їх без суду на Солов'євські Острови, що рівнається з тим, як би їх живцем в моргують заклали.

З Д-РА РІЧІНСЬКОГО ЗНАТО АНАТЕМУ.

„Українська Ніва“ доносить, що відомості з Варшави й говорять, немаче то др. Річінський, якого Са. Синод включив був з церкви за його участь в українських церковних русі, „покаявся“ перед митрополитом і внаслідок того Са. Синод зняв з д-ра Річінського анатему. На скільки відомість правдива, не беремося говорити.

АРХІЕРЕЙСЬКІ ВІЗИТАЦІЇ І МІСЦІ.

Сьогоднішні архієрейські візитації впродовж Архидієцесу Теодоровича в Канаді почнуться з неділею 1-го червня. Крім візитації Української Православної Церкви в Канаді устроїть свого літа ряд місій у всіх трох західних провінціях. Перші місія відбуватимуться правдоподібно в Північній Ривер, Ман., а опісля в Готорі, Саск., Родіан, Ман., Гуді, Саск., Байта, Ман., Ст. Джулден, Саск. та в кількох місцевостях провінції Альберти. Урядове повідомлення в сія справі появиться в скому часі.

ЗГОРЛО 144 ЛЮДЕЙ В ЦЕРКВІ.

В Великодід Пятницю, в руському селі Хлесті, коли руському приволаство церкву, деревляну, заповнили люди, вона від свічок займалася й стала ціла в огні. Згоріло 144 людей, а сотки людей пощених. Церква згоріла.

СПРАВА УКРАЇНСЬКОГО Е-З ЦАРСТВА АНТИХРИСТА.

ПІСКОПА НА ВОЛИНІ.

„Українська Ніва“ доносить, як ми чули, на вимому українського громадянства митрополит Діонізія має виступити на розгляд Волинського синоду про призначення на Волинь правлячого єпископа України. На правлячого єпископа України на Волині уряд данно вже дав згоду. Тепер хочуть більше про справу формалізму. Призначення правлячого єпископа-Україна на Волині покаже чи дійсно митрополит Діонізія бажав, аби на Волині в парафіях був лад та спокій.

РЕЛІГІЯ КОМУНІЗМУ.

Лондон, Англія: Як міністер справ закордонних Гендерсон не старався тримати в секреті повідомлення англійського посла в Москві про релігійні переслідування в Росії, все-ж газети „Менестер Гардієн“ я-кось пошастіло дістати копію цього повідомлення.

Посол в звіті підтверджує факти масового замикання церков та обсервація їх на клуби, чи на інші публічні установи, ствержує масові виступи в Сибір, ув'язнення і розстріли священства. Вел дії священства позбавлені прав вчинити навіть грамоти, а в останні священників позбавлені ривних карток на харчі та інші потрібні ричи.

Навчання релігії заборонено для всіх горожан Радянщини, які ще не осигнули 18 років життя. Се робиться для того, щоб большевики старішали комунізм зробири релігію населення бувшої Росії, замість інших релігій.

ВМЕРЛИЙ ОЖИВ.

В Месені, Сицилія, помер селянин Томассо Ласпранда, літ 52. Його положили на катафалок, ахав хрест в руки, а побіжн катифалку заєздили священники. Два дні лежав в трельного дню у вечір, коли люди збіралися і плакали, він ожив. Піднявся і спитав: „А се що значить?“ Люди потвітали, вернувшись аж тоді, коли вмерлий вийшов з хати на вулицю, щоб купити собі тютюну.

ТРОХ ВТОПИЛИСЯ ПІДЧАС ХРЕЩЕННЯ.

В Ст. Луїс, Мо., Зл. Держани, на сьмий день після було бантиске хрещення в ріці Міссісіпі. Бистра вода привела нігерського пастора, Р. Віліяма, діакона М. Турнера і 14-літню дівчину, що її хрестили, Віолу Луїс. Усі втопилися.

З Харкова повідомляють,

що комуністична влада, позмикавши безліч церков, залишила священників без праці й хліба і тепер на вулицях Києва та Харкова, а то й інших міст можна бачити десятки священників, які жebraють, ходять обдери, голодні і з дітьми живуть без даху над головою. Деякі священники в такий нужді, що порпуються в смітниках і вишукують шматки хліба, щоб не вмерти з голоду. Міліція має наказ арештувати жebraків і на днях арештовано разом зі жebraками 140 священників.

В харківській окозурі закрили 2/3 всіх церков „Безбожники“, пише, що в осени відкривається в Ленінграді окремих університетів для безбожників. Студенти дістануть державні стипендії.

НАЙСТАРШИЙ ЧОЛОВІК В СВІТІ ІДЕ ДО АМЕРИКИ.

До Америки збирається йхати Заро Аго, Турок, якому є 156 літ. Американське поштарство терпестості буде його показувати людям в ріжних містах, як чоловіка, що не тільки догледів напалтків і тому так довго жив. В сего Турка є нужк. Поміч 100 літ.

Чи Ви вже відновили передачу за свій релігійний часопіс „ВІСНИК“? Коли ні, так постарайтеся се зробити зараз! Також постарайтеся, щоб Ваш суїд став пераєдальником „Вісника“.

УРЯДОВЕ ПОВІДОМЛЕННЯ.

Отсми повідомляється всіх інтересованих, що Голова Консисторії, о. протопієр С. В. Савчук відізває сьмозітні промови. 11 травня, Форт Віліам, Саск. (по 18 травня, Канора, Саск. (по 25 травня, Тіаор, Саск. (по до Половини).
Консисторія
Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

НИЛЬНА СТОРІНКА З ІСТОРІЇ ПРОТЕСТАНТИЗМУ.

(Уступи з недрукованої праці п. Фіка
Стецишина п. з „Дешо з історії
Реформації“).

ДЕШО ПРО ХАРАКТЕР КАЛЬВІНА. Спадщина Сервета.

Кальвін був дуже нетерпимий до людяно та з своїх полемічних писань, як і в трактуванні своїх противників. У відношенню до противників він був безпощадним, брутальним, послушався підступом та не здержувався навіть перед підлотом. Так приміром свого противника, ученого Кастелія, неприязнь у склав співачки. Коли-ж Кастеліо, викликавши його на брук гинув майже з голоду. І холоду, перекладалося Свисте Письмо, ходив безгрішним ліс та збирав тріски, ступивши собі на очі, тоби Кальвін нічим не карав оскаржував його за те, що той ходив хворий з дрова.

Так само нікчемно поводився Кальвін і з другими своїми противниками. Найбільше обидівся він з Михайлом Серветом, котрого невинно кров свідчить як найгірше про характер жеванського реформатора. Поступаючи супроти Сервета, Кальвін відкривав нам нікчемну душу Кальвіна, що ми поговоримо про цю подію докладніше. Засуду Михайла Сервета та сподівання його на протестантизм, Кальвін зважився на такий поступок, якого допустився Кальвін за свого деспотичного панування в Женеві.

Михайло Сервет був ученим лікарем з Еспанії, про котрого говорять, що він перший відкриває кружіння крові в людях. Він був знавий в Європі вже тоді, коли Кальвін перебував поперше в Парижі. Кальвін дуже хотів з тим ученим познакомиться, але не мав тоді до цього нагоди. Але після цього вони стрілися в Штрасбурзі і після обидві навіть переливалися. Означе ставили жеванським „лапою“ Кальвін почав битися Серветом, котрий був чесним, щирим та отвертим чоловіком. І ставав не допустити його до Женеві. Для цього він і придумав таку штуку: вислав своїх довірених до Віанде, де проживав Сервет, щоб вони влючили католиків зробити донос до католицької влади, що Сервет еретик, та щоб через те католиків спалили його на кострі. І справді Сервета арештовано у Відні і поставлено перед суд римської інквізиції, а Кальвінові виставники мали навіть бути свідками проти него. Але перед закінченням суду владос Серветові втіли з католицької тюрми і таким чином спаслися від католицької кисті.

Чотири місяці після утчі Сервет, приїждючи до Штрасбургу, добився прийняти. По трудах та небезпечній тяжкій доводив Сервет, знищивши мучениць, сподівався набути в Женеві відпочинку та притулку від криями реформішній церкві Кальвіна, у якій думав побачити лад і справедливості. Не знав серценний, що Кальвін ще перед його приходом писав у листі до Фереда „Як він (Сервет) приїде (до Женеві) а я зможу ужити свого авторитету, то не допущу, щоб він вийшов звідсила живим“. Добродушним Сервет не мав причини сподіватися в Женеві ворога, не знаючи, що утік перед римською інквізицією, в котрій руки передав його саме, той, до кого він загостився як до приятеля.

Добившись до Женеві, зайшов Сервет того-ж самого дня до церкви. Тут пізнав його хтось із знайомих і лад зати Кальвіна. На другий день рано Сервет нагна собі човно, щоб відійти до Швейцарії. Та на човні його арештували на основі оскарження, яке владос проти нього секретар Кальвіна, привели його назад до Женеві і посадили в тюрму. Зразу був на суді прокуратором проти Сервета секретар Кальвіна, але що Сервет був замало здібний у порівнянні до свого прокуратора, то Кальвін сам перебував прокуратором, будучи рівночасно і головою суду Швейцарії. Сервету поставлено 38 закидів як проти еретика, що мав нахилитися на реформування (головно і Кальвіна).

Своє сподівався, що найдується в Женеві місце, котре обстануть за ним. Тому виступив проти Кальвіна і його суду дуже отверто та відважно, навіть ігноруючи свого ворога. Штук шук був бурливою сваркою двох противників. Сервет називав Кальвіна гідним пошамування палачом, учеником Симона Магуса, брудном, а Кальвін називав пошамуванням епітетом Сервета. Після майже дводвигоного процесу засудили суді Сервета як еретика на спалення.

Другого дня по засуді висели Сервета від міли за місто, приваляло до столпа, обожняк сировим дубовим деревом та листям і підпалили костри. Сироме дерево горіло поволі, тому побожні протестанти бігали у ліс по сухі гілки та доклали до вогню. Умираючи, кликув Сервет: „Ісусе — Ти Сину Великого Бога, помилуй мене!“

Історик Тулок, сам калвініст, пише про пімсту Кальвіна над Серветом ось що: „Жорстокість Кальвінавого вчинку не може бути оправдана симпатіями пошамування його реформі, а остани найчорнішою картиною зради, яка тільки могла коли бути в історії релігії. Не має сумніву, що Кальвін перший був причиною переслідування Сервета інквізицією та що він серцем був сьому радий. Не може також бути сумніву, що він перший упрявляв смертний засуд на Сервета—як строгу жорстоку кінечність“. „Сей акт мусить нести свій ошук та нещав на віки—і коли він зворушує наше серце, викликаючи скорше жалз здля людської нещотності чи нещавності до людської жорстокості і застав, то все таки він остани сумною і нещасною плямою в історії Реформації“.

Мимоволі приходять на гадку розуміння слова „кальвіні“ між нашими народами. І коли візьмемо під увагу, яким був Кальвін, як людина, то доброго чось жакти, а його характері нафти. Підступу, зрадливості, нещавість не можуть бути взором до наслідкування. Коли наш нафти називав чоловіка безоглядного, без милосердя, без серця і чуття „кальвіном“, то ся назва цілкомово оправдана, коли взяти за примір такий тип як Кальвін.

ПАКІМСТВО НА ДУРНИЧКУ.

Одню із злих прикмет наших людей є охота на дурничку, без огляду на се, хто її обіщав, чи яким способом вона приходиться. З сего впливає велика шкода для нас, як народу.

Ласими на дурничку були наші брати з над Україну, коли большевицькі котили на Україну на хвилі Латини. Кията, Жидів та матролів. Всі сподівалися достатків, благ, роскоші і свободи—а одержали несподівано тюрму і терпіння.

А тут за моряи ласи на дурничку є багато. Кілько до людей різнорізно заступили обманити різними ворожбами, обманом на картах, містках, ладущих, і різними родами штучками. Нерав все свій заробіток пускають на те, щоб дурничкою збогатитися. А виходить їм се на відворот.

Можна сказати, що є ласі люди і на дешеву освіту. Багато є таких, які а каталогами знаходять дешесніші, нікому не корисні книжочки. Зачинають їх дупотувати і читати. Вожий лист, Страшний мовав Распутін, Пророцтва Михайлів, соник і т. п. — се є не найпопулярніші книжки серед наших людей з низшим уровнем освіти. Зачинають не багато освіти у тих книжках, то-ж і користи читачам із них ніякої.

Спитаємо на наших колоніях про поважніші книжки, про Св. Письмо, Історію України, Кобзаря, Твори Українського Письменства, Історію української літератури тай її подбійки, — то дуже рідко найдете їх. Причиною сего є те, що вони дорожчі, а ми не дуже радо віддаємо гроші на книжки. А воно варта дорожче заплатити, щоб тишки чогось важливого, дісно поучаючого навчитися.

Таке саме можна сказати і про часописи. Добрі часописи дорогі. За них треба більше заплатити, як ва ти, які є призначені на ширення баламути, ніж на шкору. До того ще треба додати, що добрий часопис не буде нікому іти цілком за дармо.

Приходиться нераз стрічати таке Старейство заперувати чоловіків приміром „Вістник“. Він питає: „Скільки коштує на рік. Скажете—дорога і пів, так він зараз скаже, що дорого. Чому? Бо є в Канаді часописі, друковані по українськи, які або коштують дешесні, або вистачить подати адресу, а часописе вже буде приходити в безкоштовність. Не розбирає чоловік у своїй голові, що ти всі часописи, які ідуть за підваром, або зовсім за дармо, се отруй для нього і для своєї народу, подавала ворогам на те, щоб нас знищити. Але часописе дешесний, отже очовків руйнує сам себе та ще й своїх дітей.“

Добре б було, як би кожний наш відомий чоловік зацікавився троха більше своїми судами і знайомими та переконався, що вони читають, як читають. Не можна нам ждати, як наші провідники ту справу возьмуть під розвагу і її подоголять. Ім неможливо перевірити всіх хат і всіх людей відвадати. На всіх нас тяжить обовязок „небуку почитати“ та помігти йому радою чи аказівками. Є часописи з цілим деморалізацийним; їх не треба впускати до наших хат. Тих, що ті часописи одержують, треба освідомити, щоб вони занесли читати їх, бо через те може, як наріб багату шкоди. Слаломі людє, всі, мають обовязок сему людєви зарадити.

Багато наших невідомих братів ледяче, очуючи обійкат „неславних“ часописів. Багато є таких, які лають на свій наріб, шуряться ревно, що різні, святе, церкви, Бога і релігії. Ми мусимо всім має прийти зацікавити. Ми мусимо всі працювати над тим, щоб наш наріб не пропадав залде ладомства на дурничку. Нам треба пошесть освідомляючи працю асиди, де живе наш наріб. Каже народна приповідка: дурничка боком лізе. То-ж не підмагати ворожих часописів, а читаймо „Вістник“, бо то дурний часопис. Отже пририваймо його і підваримо. В. Т. М.

ЧУДЕСНА ІКОНА ІВЕРСЬНОЇ МАТЕРІ БОЖОЇ.

В однім з попередніх чисел „Вісника“ була подана новинка про зруйнування більшовицькими каплиці Іверської Божої матері в Москві, при чому була подана в кількох словах історія того на весь світ славного образу. Тепер, коли з світлих доходить жвавіші відомості про лють переслідування більшовицьким віруючого народу стояло ясно, що зруйнування Іверської каплиці було початком того „війни з Богом“, яку більшовицькі тепер з таким запалом провадять.

Початання ікони Іверської Богоматері започатковане дуже давню, бо ще в IX столітті. Зродилося оно на горі Атос, в монастирі т. з. іверській, від якого й ікона одержала свою назву. Давнє передання ось що подає нам про цю ікону:

За панування цесаря Теофіла, що був завзятим ворогом ікон, жила в Нікеї, в Малій Азії побожна вдова, що мала в себе дома ікону Богоматері. Вже тоді почитала її в особливий спосіб не тільки вона і її родина, але й цілий мешканці міста. Раз — в часі іконоборчих боротьб — прийшли до вдовиної хати царські гайдучки і зажадали вивести ікону. Вдова ледви її вратувала, підлаштувавши їх. Позволено їй задержати ікону до слідуючого дня, бо перекаже, що сама її знищить. При відході одні вояки розв'язали мечем лице ікони, а з неї мала припустити кров. Шлях ніч провела вдова на молитвах перед дорогим образом, а рано, бажаючи захоронити його перед безчещенням, віднесла його над море і кинула в воду. Тут побачила чудом: св. ікона відпала скоро, стоячи (в стоячій позі), на безкрає море. По якомусь часі вдовини син вступив до Іверського монастиря на Атонській горі і там розказав про дивну судьбу ікони своєї матері.

Кілька літ описів побачили афонські черці вогнистий стовп над морем, що зновисе високо вгору. Пішли до того місця і побачили на морі ікону Богоматері з раю на лиці, як вона стояла на хризах. Але чим більше зближувалися до таємного образу, тим більше він від них віддалявся. З сумом вернули вони додів і знова зачали молити Бога, щоби дозволив їм дістати святу ікону. Але скільки разів не пробували, ніколи їм це не вдалося. До молитви додали ще строги пости та не трігали надії, і однієї ночі Пречиста Діва явилася у сні монаху Гавриїлові і сказала йому, щоби кавав при сеї Ігуменні, а той наказав, щоби ще того самого дня виїхав цілий монастир в торжественним поході на місце чудесного явлення. Але ікона стояла далеко в морю, так що не можна було її дістати, а по хвилі зачала ще шораз більше віддаляватися. Ченець Гавриїл кинувся відважно за іконою в море. І на чудовання всіх море наче замерзло, так, що ченець приніс ікону щасливо на берег. Через три дні говіли там біля неї мошки і щойно-ніколи-того віднесли її до монастиря і помістили її за вівтарем. Одначе другого дня ікона зів'язла зникла і з'явилася над монастирською брамою. Повішено її знова за престіл, та рано висліла вона знов над брамою. Лишили її там, бо Мати Божя являла там бажання монахови Гавриїлову у сні. Тому й називається Іверська Божої матери Боготворницею (Привратницею, грецьке Πορταίτρίс).

Давнє передання подає багато чуд, котрі сталися за причиною Іверської Бо-

жої Матері. Слава про них дісталася і на Україну та у велике московське князівство.

В 1648 році за панування царя Олексія і патріарха Нікона, було привезено копію Іверської Богоматері до Москви. В архіві іверського монастиря є записано, в який спосіб зроблено московську копію. 1677 року верну в Москву на Атос архимандрит Патомій та повідомив братчиків, що московський цар бажав мати копію чудотворної ікони.

По довгих молитвах удалися всі монахи до святої ікони в посудиною свяченої води і поклонали нею ікону, так парисову дошку, що на ній мала бути змальована ікона. Малярську роботу віддали ермонових Амфілохіїв, котрий і фарби розробляв священною володою. В часі мальовання постів, а тільки в суботі і неділі приймав їм, виконуючи свою працю серед безсвітних молитов. Разом з ним молився цілий монастир, щоб Пречиста Діва зводила дати і тієї копії чудотворну силу. Їх молитви були вислухані. Свідчить про се множество чуд, які відтак діялися на Русі.

Ікону, привезену до Москви, поміщено серед великих торжеств в новобудованій каплиці біля Воскресенських воріт і вона стала покровителькою Москви. Вона переживала разом з містом всі радощі і смутки. Підчас походу Наполеона на Москву, ікона була вивезена з міста, в коли царські війська заляглися до рішучого бою під Бородиною, привезено чудотворну ікону в торжественним поїзді до перших боєвих ліній і ціле військо бодаго Боже Матір о поміч. На другий день була сильніша наполеонська армія розбита.

Каплиця біля Воскресенських воріт в Москві поймав тягуча нарида до себе. Кожний, що туди переходив, вступав, щоби хоч коротко помолитися. Коли приїздив до Москви цар, то перші його кроки вели до Іверської каплиці. Навіть іновірці, переходячи попри цю каплицю, мусили віддавати належну честь Іверській Богоматері, якщо не хотіли паразитися на прикритості з боку її почитателів. Загальною говорою, що не був в Москві той, хто не бачив і не молився перед Іверською іконою. Великі маси вірних дивилися на ікону, коли вона вийшла перед нею. Перед нею горіли тисячі свічок і вічних змип. Чудотворна ікона з часом потемніла, а мавоч суворий вигляд лица і прикрашена самоцвітами, робила могутнє враження.

Від часу захоплення влади більшовицькими Іверська Божої Матір була їм нечуже сілаю в очі. Вони бунду найкраще замикаючи каплицю, але боялися пошкодити гніву. Тому старалися пошкодити її та осміяти її. На стіні каплиці умістив великий напис: „Релігія — це опіум для народу“. Почали осміювати той напис електричними лампочками, на него звертали увагу всієї чужини гості, про се знала ціла Європа, — не хотіли тільки знати ті, для кого сей напис уміщено, себто Богомольці при іконі.

А каплиця була справді невигідна більшовицям. Нарід, що йшов на всіякі мітинги, наради, демонстрації, протести на Червоній площі, мусив переходити попри Іверську каплицю і переходили — всі отці „борці за світову революцію“ християни перед каплицею, а по скінченню мітингу всі йшли до каплиці — молитися! В Москві голосно про се говорено, як то „демонстранти“ цілими сотнями з Червоної площі йшли до кап-

лиці.

Більшевики поставили на час порядних походів ці зібраний замикати Іверську каплицю, але й се не помагало.

В 1926 році постановили остаточно каплицю замкнути, тому, що вона бучиміт переповнена вученому рухови. Піднявся крик народу. Голованка піднесла протести, вказуючи на історичне значіння каплиці. Техніки підносили, що можна легко зробити по європейському другий візд на Червоної Ікону. Більшевики замовили. Іверська каплиця зашилася.

Аж на досвідку 30 липня, 1929 р. до каплиці підійшла група робітників і доклавши діла знищення. До 7-ої години ранку вже було все скінчене, каплиця шезла з лица землі. Ікону перелала міліція а 4 години ранку до церкви св. Николая, а разом з нею всю утвар каплиці.

Червоны володарі довершили се одного дівольського діла — діла, за яке скорше ці пізнішє прийдеться їм також відкопувати.

О. П.-Х. „Нива“.

Дурійна Провідника Роселістів.

Р. Рутерфорд, провідник дослідників біблій (біблійників), побувавши в Сен Дієго, Каліфорнії, див чарості 75 тисяч доларів і записав на о власність старозавітних пророків і царів жидівських. Біблійники вірять, що ті пророки і царі мають в недовіді воззрестися і зявлятися на землі, а щоби мали де приміститися, то з'являються „пророк“ Рутерфорд приготував д. н. х. палату. Біля палати Рутерфорд казав насадити пальми та олівні дерева, щоби се місце пригадувало як найбільше Палестину. Етим також великий терор, в якому містилися для дурної ави. Як звісно, старозавітні пророки і царі кохали пішки або їздили ослами, один тільки Ісхавознісся із землі на колюсці, — отже ави та стунуть їм не ави в квій прити.

Рутерфорд в рити, що жидівські царі будуть внової задоволені палатою та місцевістю, бо тамешний клімат дуже подібний до клімату в Палестині.

Треба замітити, що поки пророки та царі згодоються до замешкання палати, Рутерфорд сам мешкає в ній та вживає всіх вигод, які в ній є.

Православні України! Старайтеся, щоби Ваш судя також став перелатником „ВІСНИКА“. Сина Ви поміжете своєму реалістичному часочу.

До Впр. Священників і Тростів Православної Церкви.

Одинокий український склад церковних річей, доставить Вам всі потрібні церковні річі, православного обряду в приступних цінах.

За цілником і інформаціями, просима писати до:

THE PROVEDENCE CHURCH GOODS Box 1024, — Winnipeg, Man.

„ВІСНИК“

Редукційний час для України в Канаді.
Виходить 1-го і 15-го кожного місяця.
Видане Українським Православним Визволенням Канади.
Перекладає: В. Кіска — \$1.50 на рік.
За грошом — \$2.50 на рік в п. д.

THE HERALD

Published semi-monthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
in Canada — \$1.50 — Foreign — \$2.50.

Address: — Address:

The HERALD, Box 3894, WINNIPEG, MAN.

СВЯТОСЛАВІН ПРІВІТ.

Дорогим во Христі пастирям і дітям Річної Церкви зичу щирою серцем святиню радості Христового Воскресіння.

Хоч час наш тепер „страшний тижень“ в життю нашого українського народу і його Церкви, — тим більшою вірою ми будемо витати однією цілістю „Христос Воскрес“, як ключем великої перемоги Христа і його діла над всією тварювою і всім людством. Прийде час, теперів і насильство зникнуть і наш вірний народ зовсім буде славити Воскреслого Христа і його переможне діло на своїй візантійській землі. Христос для того воскрес.

Дорогі Брати і Сестри!

Текучий безупинно час знов, як і кожного року, лідив нас до великих і святих споминів. В Страшний Тижень ми споминали останні дії, останні хвилини життя Сина Божого перед його смертю на хресті. Тижень сей обивний смутком, але в смуткові тому нема безнадійності, нема розпущи. Ми в сі дні з великою любовію до Страждального Христа стоїмо мовчазні, в побороні його життя перед великою Божественною жертвою, яку Син Божий приніс за нас всіх, за ввесь грішний світ. Він прийняв всі жаги в поруганих беззаконного суду, в побоях і олашуваних від воїнів. Дав, жертва ся стелилась перед ним в кривавім христовім шляху до Голгофти. Побитий, скривавлений, падаючий під тягаром хреста, який йому лаво. Він іде на страшну хресну смерть. Він іде під репті своїх ворогів, під дім викрику товпи „розпни його“, сей самої товпи, яка ще так недавно втала його. Останню, Сину Давидову“. В тім же божественним спокою і всерошенню Він вмирає на хресті.

Що може зрівнятися до своєї духовної сили з історією останніх діл і хвилин цього Божественного Життя? Історія світа і всіх його великих людей нічого подібного не дали і дати не можуть. Історія смерті Божественного Страждальця на всі віки буде світило людству своїм пестимим, небесним сяйвом незрушного спокою, неподільної любові, всепокриваючого всерошення. Смерть Сина Божого се найбільше свідчення його божественності. Чоловік з своїми слабими силами не затримався на тій божественній височині, на яку ввійшов дух Страждального Христа.

Що могли відчувати в тім часі незмірно тяжкі часи, всі близькі Сину Божому? Що діялось в серці його Святої Матері, яка стояла при хресті? Немає слова, якеб означило глибини страшного болю, який вона переживала. Що може також описати біль і розпущу Учеників Христа і відданих йому св. Жінок? Хоч Христос говорив їм, що Він повернеться до них, що Він тільки хвилиною відійде від них, вони його не розуміли. Думка про воскресіння, про перемогу над смертю, про відіслання при-

сеного світанку вічного життя, така думка була незрозумілою для них. Тупий незлічимий біль був в їх серцях. Вони втратили назавжди свого Месію і учителя. Такий безнадійний розпущу артерств за над ними свої чорні крила. Христос помер, його похоронили, сторожа стоїть при гробі, всі надії близьких до Сина Божого з його смертю зазмерли навіс, безповоротно. Так, тільки вони могли відчувати своє тяжке горе, свою втрату.

Ранок третього дня по смерті Учителя... Несподівано, немов вітер вистів: „Христос воскрес“. П. принесли Св. Жінок Мироносиць. Вони почули се від двох святих мужів при розкритому гробі Христа. П. принесла Марія Магдалина. Вона бачила Воскреслого Господа. П. приніс Св. Апостол Петро. Йому, як говорять, переданням, одному з перших явився Син Божий. Клеопі і Лука пробігали радію до Емаусу: „Христос воскрес! Він живий і говорив з нами. Він нам хліб благословив“. Всі близькі Господу зібрані в о-дній світлиці. Де хто ще в сумніві, але радість вже в передчутті, на порозі їх душі і от, несподівано, посеред них сам Воскреслий Господь... „Мир вам“, спокійно пролунав божественний привіт. Такиа був перший Великдень. Така була його радість.

З того часу радісний клич Великодний „Христос Воскрес!“ став кличем радості, віри християн через всі віки, до наших днів. В перший раз сей радісний клич пролунав з уст кількох десятків віруючих: тепер він побільно дзвенить, розливається з уст мільйонів, на всіх мовах, по цілому світі...

Історія страждань і смерті Господа, історія його воскресіння, як багато все сучасні промовляють нам в наш теперішній тяжкий ді. Так в історії нашої Церкви і нашої тепер „Страшний Тижень“, страшно доба. Там на Річній Землі тепер твориться новово діла наруга над Христом, кошуний суд над ним. Христос в вірі нашого побожного народу, Христос в вірі Річної Церкви, Христос в великих терпіннях нашого поновленого народу, сей Христос віри і любови наших днів знов розпинається, знов стікає кров'ю під репті сучасних фарисей і тиранів, під крики оплялії в сійній ненависті товпи „розпни його!“ Там тепер і Юдський знайшлися. Там тепер сотні храві оксвержники, Церква терором лікується, Первосвященств і, відісланий літній старець Митрополит Василь Липківський і один за другим єпископи відісланося на засідання, на повільну смерть.

Чи не стоїмо ми поправді на сучасній Голгофі в життю і Церкві і нашої Нації? Так, при сучаснім хресті, на якому розпінаний новово наш Господь, де о-польовується і оксвержнюється все для нас дороге і святе.

Можливо і в наших серцях тепер страшний біль і розпуща, можливо навіть туті вже закривається безнадійність. Безнадійність не повинно бути. Нехай о-живуть перед нами образи всіх близьких Сину Божому на Голгофі, при його хресті. Наші чуття тепер близькі до перекривних мннх. Із нагорода в Божі до-болю, буде і нашою нагородою. Прийде час, мнне „Страшний Тижень“ в нашім життї, ми дочекаємося нового воскресіння діла Господнього, правди його в нашім народі. В сподівання ті Божої ласки, в великій вірі, що наш „третій день“ недалеко, ми і тепер в нашу тяжку, стра-сну добу, з непереможною силою нашої віри в Бога високо піднесемо хоругви нашої віри, на якій сяють нам слова

„Христос воскрес!“

Святий вірний клич християн „Христос воскрес“ нехай і в нашій тяжкій ді головою дзвенить, нехай відше мнн нашу борозну перемоги в ділі і правді Христо-віх, в волі і щасті нашого народу: „Христос воскрес!“

З ласки Божої, волею Церкви
Архипіскупом Американським і
Канадським

ЮАН ТЕОДОРОВИЧ.

Квітень 20, 1930

Шинга, Лл.

Чи не Кара Божя?

Часопис „Неділя“, що виходить у Львові, сповідає про таку історію. В селі Посадіві, коло Лещева вол. Томашів, з давніх днів була деревляна православна церква. Коли ся церква від старости стала розвалюватися, то якийсь замокий уніт побудував у селі нову церкву каменю, по смерті прах його зложено було в підземелля. Незадовго в 1921 році римо-католики вибрали сю церкву під костел. Тоді ксьондз Антоній Бяловоні з села Ріпінля відерс до церкви з своїм людом із околишніх сіл і почав нищити все в середині церкви. При тому, як оповідають селяне, стався такий випадок. Один з учасників ті роботи, Ян Пішечник, підійшов до образа св. Іоана і одерс святому ногі з словами: „Іздь до Росії, большевиків!“ Але за дзвний час, перекувавши, сей самий Ян Пішечник захворів на одну ногу й у Львові йому її відрізали. Незадовго те саме сталося і в другою ногою, нарешті Пішечника помер.

А 10 грудня минулого року, не змнати з якої причини, приїхав до села Посадів той самий ксьондз Бяловоні і наказав місцевим католикам церкву-костел розібрати. Доводившись про це, зібрався православні, особливо-бо багато жінок, і стали проти того протестувати. Гостра боротьба жінок змусила воєнного ксьондза покинути село, залишивши все по старому.

„Поговорив з Пером на Розум“

Славний англійський писатель сер Артур Конан Дойл оповідає такий інцидент зі свого життя: Молодим хлопцем йому довелося засідати до шкільного іспиту. Для того він купив собі новіське перо, покладаючи на нього не аби які надії, бо яке з новим пером не перейти іспиту? Але сталося, що при іспиті він провалився. „От тоді я, — каже сер Артур, — взяв своє новіське перо на бік і поговорив з ним на розум, кажучи: „Ми мусимо в якийсь спосіб направити се діло, я то покременю соромом на іде життя“. Як виходить, то перо не тільки що „розуміло“ слова свого власителя, але й взяло їх до серця, бо від того часу проминуло багато літ і сер Артур написав багато праць, а більшість з них були писані тим самим пером, з яким він колись провалявся при іспиті.

Історія Мила.

В біблійній історії говориться, що попіл був вживаний в тих часах для вмивання рух, отже можна сказати, що перше „мило“ було в формі попілу. Першим з цивілізованих людей, які ввійшли в спосіб роблення мила, були Римляни. Вони навчилися сії шукати від Гречів. Їм ввійшло мило з деревляною попілу і вживали його для миття волосся. Таке мило надавало волоссям червоної краси, що вважалося вели. Гречівки великою красою.

ГЧ-КП.

КВІТКИ ПРИ ДОРОЗІ.

Як сякби сильними ставали.

Чеський нарід невеликий. А кілька-десять літ тому назва був ще менший. Кругом Німці. І поміж них багато Німців. Сам був малосильний, а з тим убогий. Не знав, хто він такий. Не знав своєї історії. Не думав про свою народну будущині. Не думав, що його народну будущині. Не думав, що його народну будущині. Не думав, що його народну будущині.

Але знявшилося кілька свідомости Чехів, що сказали:

— Ні, Чехи не згинуть ніколи! Не мають згинуть!

Се були Чехи з великою вірою в силу власної праці.

І почалися робота коло відродження Чехів. Треба було чеських організацій, чеських інституцій. Треба було виробити чеську свідомість — чеський розум. Треба було виховати й удержувати учителів, провідників, організаторів. Треба було власних чеських шкіл, видавничих, книжков, чисписів. Треба чеських ремесел, чеської торгівлі, промислу...

І почалися збори на чужу народну роботу. Де зійшлися на умих троє чехів для балачки, там вже підходив чеський колектор і: „Дайте щосьбуди...“ І давали, хто що міг, — одні більше, другі менше, а треті дуже мало. Всі давали. Але були і такі, що народну роботу уважали нещастям. Такі тикали, ховалися, викручувалися, вбріхувалися, щоб нічого не дати.

— Моя хата з краю, я нічого не знаю, — казали такі. — Ми самі бідині... Нехай побачу, що робиться... Німець казав, що з того нічого не буде, бо всі наші крадуть.

Але свідомі Чехи на викритті не звали. Вони розуміли душу невідомим. Вони знали, що невідомий має на п'ятику, на курення, на забаву, на непотрібне, на шкідливе, на добре не має. Отже таким не попускали.

Минуло від того часу. небагато літ. Чехи вже були свідомими і сильними. Німецької небезпеки не боялися. Коли інші маві Чехи мають свою державу і над чужими же панують, то до такого вони дійшли тим жертвами, які кожний давав, за всім давав і на кожній кроці давав. Доки не давав ніхто жертв, то не було ні роботи, ні свідомости, ні сили.

Здобувши власну державу, вони заснували також свою церкву (незалежну від Риму), щоб мати ціле своє життя в своїх руках.

Наука асна! В однім короткім питанні: як виглядає твоя жертвенність, читачу?

Грїх лїниства.

В православнім Молитвеннику „Добрий Пастір“, на 47-й сторони є зазначено сім найважчийших людських грїхів. Висчислені вони так:

1. Гордість, 2. Лакотство, 3. Нечистота, 4. Зависть, 5. Обмороження і пияство, 6. Гнів, 7. Лїниство.

Лїниство поставлено тут, як великий грїх. В давних часах, коли сїм ряд грїхів зазначувало, лїнивших людей було дуже багато. Лїниство було тоді великим грїхом.

Так може нині хтось подумати. Але чи так воно було?

Лїниство є тілесне і духове. І від одного, як і від другого велика для життя шкода.

Божий Розум дав чоловікові багато інструментів для праці. Руки, ноги, очі, уха, розсудок, совість, співчуття, серце з усім добрим почуванням. І всім ним чоловік повинен працювати.

І тому може бути лїниство рук, лїниство мін, очей, ух, голів, совісті.

Є люде, що руками працюють за длох. Слабують від великої втоми. Але розум в них лїнивий. До здорової широкої думки їм не підійметься. Совість в них лїнива. Не хочуть вони вілчати обов'язку, не залають собі питання: що правде, що грїше? Що гарне, що погане? Що треба, що ні?

Вони не йдуть там своїми ногами, де чесні люде для громадської праці сходяться. Не хочуть прикласти руці до справи, яка стоїть поза їх особистими справами. Не хочуть нічого розумного читати. Не хочуть сповняти моральних обов'язків. Навіть йдучи до церкви, вони через духове лїниство не беруть з собою своєї душі. Приносять лише бездушне тіло. Розумна думка, в них спить, розум спить, душа спить, совість спить. Ось з такого становища виникає не моральна, а духовна життя ті Отці Церкви і великі християнські Праведники, що поставили грїх лїниства в ряд найбільших людських грїхів.

Де лїниство, там занепад. Лїниство хліба не родить. Ані розуму не дає, ані сили, ані чеснот, ані праведности, ані святости. Ані щасливого співжиття людей з людьми. Ані праці, ані жертвенности, ані свободи. Ані великих людей, ані великих чинків.

Де лїниство господарює, там нива бурно заростає. Зростає б, яким різном, заростає розум, заростає совість, заростає голова, заростає серце. Зростає бурно життя однінці, родині, громаді, народові.

Обов'язок Пророка.

І сказавши ми мені (до Пророка): Сину дошлюбний! Ось я послав тебе до твого народу не покірного, що відступив від мене. І сказавши: Чи говорив Господь Бог? Чи будуть мори сувати, чи ні? — вимовив він мені: — то іди знайти, що був пророк між ними. Тим не злякаєш і не страхатися мови їх, як вони обдадуть ти терням для тебе будуть і тоді зодеться англі між скорпонами. Іс. 44 3-6

Давно проповідував Пророк серед свого народу. Пригдував слівку минушину, великих предків, що були розумом, совістю і гордістю народу. Клав перед очима занепад життя — грїхи, що зодять людей в темні долини: самолюбство, скупість, прождливість, легковажність Божих Заповідей. Закликали до поправки, показували ту благословенну будущині, яка буде заплатою за праведність.

Але здавалося, що ніхто не йшов за Пророком. Він ходив за всіма! Ніхто не казав: Говорі! Треба було нахилити людей, щоб слухали. Мовчав він і ніхто не питав: Чому він не говорить? І зневірився Пророк та сказав:

— Підуй від них і тоді відчують вони мою несприятність. А не відчують — самі себе убоїть.

Тоді сказав Господь до Пророка:

— Чому ти вийшов з мого виноградника? Чому ти вийшов тебе робітником на моїй ниві? Хіба ти лишив иншого робітника на своїх місцях?

— Народ не слухає мене, — відповів Пророк. — Занадто його серце закаменіло. — І сказав знов Господь:

— Я сотворю Вену, Літо, Осьні і Зиму. На Вені сїють, але не збирають. Тоді посїєні кїлчяться, а Літом виростає. А жнуть, звозять і молотять в О. сени. Зимою-ж споживають те, що на Вені було посїєне. Чи розумієш ти мене?

— Не розумію, Господи, — сказав Пророк. І сказав Господь знов.

— Слухай і розумій! Ти доперва почав сїяти і вже хочеш збирати. А зерно,

яке кїдаєш в землю, одно доперва кїлчється, инше-ж дошуд дожидає. А кїляко грїдок що не засїєний! Чому-ж зневірився ти? Хіба бувало, щоб кїля казали: орїть і засїєватє мене? Хіба казав коли народ свого Пророка: Учїть нас! Докорїятє нас! А ти такого надїєшся. Не вони, тільки Я вложив на тебе обов'язок сїяти і не від народу твоего становище. Вони мають своїх робітників, а ти робітників Мій. Ти відвїдаєш перед судом Моїм. І заплату приймеш не від них, але від Бога, хто пїсав тебе.

І сказав Пророк:

— Я почав сїяти, а я уже старий, коли-ж Буда жинуть?

І відповів Господь:

— Зерно, що ти посїєв, принесе оцтю тоді, коли народяться ті, що мають збирати. Ти сївав, вони жєнці, але всі яє Мої робітники. І коли яє їх руки будє хлїстати важке колоєся, ти від Пророка Моїго будєш на них глїдати і зрозумієш, що твоя праця принесла плод сторицею. Чи зрозумів ти обов'язок, який накладає на тебе воля Моїа?

— Зрозумів, Господи, і бачу дотеперї свою невідомість, — сказав Пророк. І вернувшись від свого народу, сказав: — дїальне з тою вірою, що слово Господє вірне і посїєне для Господє не пропаде до віку.

Таке становище кожного Пророка.

Не гордиться чоловіче розумом твоїм.

Сїдів я вечером і читав — про злобутки новітніх, учених, про успіхи нових винахідників. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Аж нараз мою електрична лампа гасне. Глянув я в вікно — темна все вулиця. Очевидно в електронів шось попустилося.

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

Сїгнув я до шфудли, знайшов звичайну середньовічну свїчку і засїєв. А через вікно бачив я, як тут то там поодинокі винахідники. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні яє! Оскільки ми віддалилися від наших малосвєдчїх предків!

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

ХРИСТОС З'ЯВЛЯЄТЬСЯ ДВОМ УЧЕНИКАМ, ЩО ЙШЛИ В ЕМАУС, ТА АПОСТОЛОМ ПЕТРОМ.

Того дня, коли воскрес Ісус, два ученики йшли в село, що було близько Єрусалиму і називалося Емаус, і розмовляли між собою про все те, що сталося.

І як вони розмовляли та розпитували оди одного, сам Ісус, приблизившись, пішов з ними; але очі їх були задержані, щоб вони Його не пізнали. Він же сказав до них:

— Що за речі, про які ви, йдучи, змагаєтесь між собою, і чого ви сумуєте?

Відповідаючи один з них, на ім'я Клеопа, сказав до нього:

— Немаєж ти один прихожий з Єрусалиму і не знаєш про те, що сталося у ньому сими днями?

І спитав їх:

— Про що?

Вони-ж відповіли йому:

— Про Ісуса Назаринця, що був пророк, сильний ділом і словом перед Богом і всіма людьми; як видали Його, первосвященники і старші наші на суд та на смерть і розслали Його; а ми сподівалися, що се Той, який має спастись Ізраїля, але до всіх тим отже вже третій день тепер, як те сталося. А це злизували нас і жінки деякі з наших, що рано були коло гробу і, не знайшовши тіла Його, прийшли, оповідаючи, що бачили явлення ангелів, які говорять, що він живий; і ходили деякі з наших до гробу і знайшли так, як жінки сказали, а Його не бачили.

Тоді сказав Ісус до них:

— О нерозумні й мляві! серцем, щоб повірити всьому тому, про що говорили пророки! Чи не так же повинно було Христу померти і увійти в славу Своєю?

І почавши від Мойсея і від усіх пророків, вивсаяв їм по всіх книгах, що про нього. І підійшли вони до того села, куди йшли, і він показував, ніби йде далі. Вони задержували Його, кажучи:

— Зостанься з нами, бо вже вечереє і день кінчиться.

І стався, як був він з ними за столом, то взявши хліб, благословив і, розломивши, подав їм. У них же відкріпились очі, і пізнали Його; і він став невидимий їм. І сказали вони собі:

— Чи не палало у нас серце наше, як він розмовляв з нами в дорозі і як вивсаяв нам писання?

І вставши в ту-ж годину, вернулися у Єрусалим і знайшли зібраних одилятих і тих, що з ними були, які говорили, що Господь воістину воскрес і явився Симеону. А сі розказали, що було в дорозі, і як вони Його пізнали в ланній хліба.

ПРО БОГОСЛУЖЕННЯ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ.

(За Свящ. П. Табінським).

ЧИН ХРЕЩЕННЯ.

Чин хрещення складається з двох частин: підготовки до хрещення і вла-

сти хрещення.

Підготовка до хрещення. — Хто має прийняти хрещення, той проводить його до церкви; тут у бабинці він ставиться лицем на схід сонця. Священик дуге нахрест на його лице, благословляє його, кладе йому на голову руку і читає молитву, щоб Господь записав його ім'я до книги життя та приєднав його до свого святого стада. За сього молитвою слідує: а) заклинання, б) зречення діявола, в) вираз наміру приєднатися до Христа, г) визнання віри і д) поклоніння хр. Троиці.

в) В заклинанні молитвах — їх чотири — священик іменем Всемогутнього Бога закликає діявола (то значить: на казує йому) відступити від чоловіка, закликає іменем Ісуса Христа потім просить Господа вигнати з сього чоловіка всякого нечистого і лукавого духа, і зробити його членом своєї св. Церкви.

д) Після сього хрещеник повертається лицем на захід, — який вважається за символ смерті і зла. Священик тричі питає його:

— Чи зрешешся ти сатани, і всіх діл його, і всіх слуг його і всяких послуг його і всієї погорди його?

І хрещеник кожний раз відповідає: „Зрешаюся“. Священик же тричі питає: „Чи зрешся ти сатани?“ — „Зрешся“, відповідає хрещеник, і дуге і палею, чим вказує своє найсильніше пристраство до зрешся і всіх його діл.

в) Зрешися діявола, хрещеник знову повертається лицем на схід, — символ світла і добра. Священик тричі питає його:

— Чи приєднуєшся до Христа?

На перші запитання хрещеник відповідає: „Приєднуюсь“, а на другі — „Приєднався“. Тоді священик ставить йому нове питання: „І віруєш в нього?“; а сей відповідає: „Вірую в нього, як Царя і Бога мого“ і зараз же проказує символ віри. Потім священик закликає його поклонитися Господу Богові; сей кланяється і каже: „Поклонюся Отцю і Синові і Святому Духові“. — Тройчі єдинотістний і неподільний“. Підготовка до хрещення закінчується молитвою, щоб Господь сподобив хрещеника благодаті св. хрещення.

Так підготовляються до хрещення як дорослі, коли вони приймають хрещення, так і немовлята. Але немовлята не можуть і ще не розуміють, тому відповідали за них дають куми, — хрестні батько і мати.

Хрещення. — Коло хрестильниці завішуються свічки; свічки також даються сї кумам. Вони вказують собою на те, що тайна Хрещення є духовне просвітлення.

Спочатку священик освячує воду. Він вилити особливу екстеню, потім молитву, в якій просить Господа освятити приготувану для хрещення воду; післати на неї благодать вилити і благословення Йорданське. При словах молитви: „Нехай зніщуться під знаком хреста Твого всі супротивні сили“, він благословляє воду, поринаючи в ній свої пальці, і дуге на неї.

По освяченні води, освячується оліва, — як знак милости Божої, і при спі-

ві „Алилуя“ священик робить олівою хреста на воді. — Вода є символ очищення, а оліва — милости; ото-ж зєднання обох символів вказує на те, що чоловік очищується волюю хрещення з милости Божої. Потім священик помазує олівою чоло, уши, груди, межпліччя, руки і ноги хрещеника на знак того, що через хрещення він, як вітка, взята від живого олівяного дерева, прищиплюється до доброго олівяного дерева — Христа.

Далі відбувається саме хрещення. Воно відбувається через трохразове погруження хрещеника в воду з вголосним сїм: „Отрешається раб Божий (ім'я) в Ім'я Отця амінь, і Сина амінь, і Святого Духа амінь“. В сю хвилину хрещеника скодять благодать Са. Духа, яка змиває з його душі всі гріхи і породає його до життя нового і святого.

На знак духовної чистоти, на хрещеника надлягається біла одежа. — крижма; а на знак того, що він тепер має наслідувати Христа, на нього накладається хрестик, як символ слідування за Христом. Коли хрещеника одягають в білу одежу, то співвається тропар, який виявляє значіння сїєї одєжі:

— Одай дай мені світлу, що влягається в світло, як в одіж, Многомилостивий Христе Боже наш.

ВСІ ЯДУТЬ ДО ОДНОГО ЦІЛІ.

(Притча.)

Один подорожник, старий у літах, Несучи торбину усяку на плечах, Важким ходом ірмія владений шлях.

Побіг нього з міста ступав гордо пан. На нім був новенький дорогий жулан. А крutom все роде — один його лан. Обох їх в дорозі на колі залівав Міністер, що силу великую мав. Він то на двох пішких ціком не зважав. За ними наліхав в позові сам цар, Землі і народу сильний володар.

Про якого слава знімалася до дмар. Що-ж се за дорога, якою всі ядуть? Се той немилуний, для всіх один путь. Яким усі люди на цинтар зайдуть. Ах, коли одна ціля вимала всіх. То гордість нінащо в подорожжі їх — Вона тут не сила, лише важкий гріх. Земле при смерті тут оставши все, А кожний з собою лиш те понесе, Що одних погубить, а других спасе.

К. П.

ДЛЯ ДУШ.

Напій, нагодуй її Господю словом, Запильний чистість діл і думок: борошні з сіток лукавих, що плетуть нас навколо вінок. Не забудь, памятай ти на кожному (кроці

за „святая святых“ у житті: не лукавому бути у немому серці, а безмірній Христовій любові. Не забудь про найбільше щастя, про спасіння своєї душі: душа наша маргінальна саміфрпа, найдорожчий дарів на землі. Не забудь принести покаання, хоч у хвилину останню життя: для тебе є і приклад блаженя — то молитва проста митаря.

Свещ. Я. Юрванч.

НІЛЬКА СТОРІНОК І ІСТОРІЯ ПРОТЕСТАНТИЗМУ.

(Уступі з недрукованої праці п. Ммх. Стенкіна п. а. „Дещо з історії Реформарі“).

ІІ. ДЕЩО ПРО ПРЕЗБІТЕРІЙСКУ НЕТЕРПІМІСТЬ ТА ЗАБОБОНІСТЬ.

Презбїтерїйська Церква в Шкоцїї через довгі часи визначалася страшною вузюколістю та острю нетерпимості... Примуова зміна католицзму на презбїтерїйське поліпшення не принесла. Нова віра мала иншу назву, иншу форму, але священство і мирне якими були за одної церкви, такими самими остали і за другої. За поновлення католицької церкви освіта стояла низько, наїрдіш в темноті та забобонній. Та і за презбїтерїйським освіта зовсім не піднялася. Протиюмо — стан же погіршився. Шкоцїї дістали нову, замичену, запечатану теологію та церковну систему, котрі не було вже як поправити, так що инновачїї були неможливі. Вузоклість та зарозумїлі реформатори клієнтами своїм вірним на проповідях про непомилість нової віри, яка не мала за собою історії, через що не було ще чого критикувати, судити чи порівнювати. Та простолодія над Кальвінізмом теологічними заключеннями, як прелестніости і др., не дуже й застановлялося.

Вони не розуміли ні католицизму, ні кальвінізму. Над народом запанувала нова церква, як передице панувала стара. Презбїтерїйські проповідники ріжнилися від католицьких священців кїльким моральнішим життям, а освітою стояли так само низько як і тамтї. Пани дістали за нової церкви більше власти і нове духовенство замїсць Римського папи.

Забобони в толїшній Презбїтерїйській Церкві чи не перенаситили забобони наївнїйшого католицького середовища. Провідники представляли народоів, що поцїстє, голод та всі нещастя, які спадали на край, спричинювали дії їхні. Така була теологічна мудрість презбїтерїїв.

„Клір забрав всі і все у своє posiadання“ — пише один історик. — Через ті забобони не могло було бути більшого поноження ума чим тоді, коли презбїтерїї панували у Шкоцїї. На еретиків половали і які дикі звіри поживали. Провідники уважали за проповідь, за святих, за людей Божих, які Жиди уважали колись Авраама та Мойсея“ — „Нікому не могла було мати иншої думки, чим та, яку проповідувала реформована церква. Не могла було проповідників переняти. Колиб презбїтерїїє могли були вести свою роботу так далше, то Шкоцїї до сьогодні бувало стала краєм дикунів“.

Коли Шкоцїя зробила постів, то не завдяки милїтаристичній церкві, але на перекір їй. Той поступ треба зазначувати якраз тим людям, що проти тієї церкви виступали, і котрих церква винуватила і винувала з громадянства. Сею бо Божого, що був одним із найкращих синів свого народу, церква пятавала як сатану.

Славний шкоцький історичний повістєр Сер Волтер Скот инше у своїй книжцї „Про чари і дукї“ ось що: „Загально вважали калївнїсти і всіх попутних сект найбільше вірли в чари та були найбільше звязанї в карину за сі злочини“.

І дійсно калївнїсти у Шкоцїї так само жорстоко карали чарівників та чарівниць, як се робили в середовіччю католицької історії. Історія виказує, що протестантські зреформовані церкви асагалї череа чотирьох літ не мали кращого заняття, як виноувати та палити чарівниць.

„Тортур, яким презбїтерїїє використовували, можна увинти собі лише в ориєнтальній умі“ — пише шкоцький історик Лекі. — „Тих самих bridles, reauwinks, boots і caschielavia, котрих передице ужинали католики, ужинали потїм зреформовані христїєни“ — Шкоцький презбїтерїїє мали систему иншування еретиків, арештування, судження і карання чарівниць. В 1603 р. Колегія в Абердїн вимагала, щоб кождий проповідник назначав у своїй громаді двоох старших братів як спеціальних детективів, котрих обовязком було виноувувати чарівниць“.

В церквах стояли так звані „бакси“, де ставили оскаржену жертву під суд. Коли котрїя жінка стала для проповідника підозрювана, то старші брати, піймавши її на його приказ, ставили її до „бакси“. Провідники проголошували її за виновну чарівницю, людиною сатани, та „таким чином“ чарівницю вважали доказ проти арештованої, забобонником кождому презбїтерїїєвинові давати такий жертві прїюту або охорону.

Коли чарівниця відірадалася, то вірили, що найуспїшнїшим способом винустити від неї признання — се „зобувати“ її. До цього ужинали ріжних інструментів тортур. І так закладали на свою жертву „брайд“, — залїзну уздечку із залїзним обручем, до котрої було прикрїплено чотири довгі та острі шпакли, які впили кари чарівницї в рот: один шпак стирчав до піднебіння, другий коло вух, а два останні роздїряли рот на обидві сторони. Таку уздечку привязувало до стїни так, щоб жертва не могла встати. Так чарівниця стояла принята, доки не призналася — не раз по кілька дїя, а варїантки пильнували, щоб вона не заснула, і крім того шукали у нещасної жертви „мертвого місця“, именю наколовали її тіло остриями шпильками, бо вірили, що коли найдеться у неї те місце, яке не відчуває болю, то се найпевнїший знак і доказ, що вона чарівниця.

Презбїтерїїє вірли також, що чарівниця ніколи не признається до вини, коли подавати її води, через те заборонено було подавати воду тортурованим жінкам. Так через мук і страші спраги декотрі із них мучилися навіть по п'ять днів на уздечцї, та одна перетерпіла аж дев'ять дїя.

Такі уздечки переносили до иннїшнього дня по ріжних місцевостях Шкоцїї.

Коли залїзна уздечка із шпаклями не вистарчала, щоб привинести жертву до признання, то презбїтерїйська церква мала в резерві инші — успїшні средства: pennywinks, boots і caschielavia.

„Пенївнїксіс“ — се була машинка, яка стискала пучки пальців, чим спричинювала страшний біль, так що жертва звинуватила від болю призналася. Коли „пенївнїксіс“ не помагала, то „брайд“ вивинили в спеціальній камері „бутє“. Се був варстат, в котрий закладали ноги між два бруси, почим збивали клини у варстат так, що бруси стискали ноги і ломали костї... Клини збивали залюбки самі проповідники. Одні жертви переломили на такому варстаті ноги чотирнацять разів.

Для урїжнородження цих зайин мук євангелїсти мали ще одну машинку, яку називали кашдівіс. Се був залїзний обруч, котрий розпїкали в вогні та закладали на ногу вище колїна і стискали ним ногу, так, що випалювали м'ясо до костї. Коли сей обруч остїгав, то побижні

презбїтерїїє знову розгїрдали його та закладали жертві на свіжому місцї. Дві жінки відірали по дві доби в таких розмечених оброчах, а одна жертва вдержала серед мук одинацять дїя.

Бували випадки, що євангелїсти з милосердя додушували тих нещасних жінкох, щоб звільнити їх від мук. Істїя тих усіх тортур чарівниць палена. Так в 1664 р. у містї Лейт євангелїсти спалили 16 чарівниць.

Хто знає по англїйськи може довідатися богири про тортуровання чарівниць протестантської калївнїсти David's Darker Supercations of Scotland і Pitcaim's Criminal Trials.

Тї страшні часи, коли євангелїсти виноували такі діла, минулися. Ми гадуємо про них не тому, щоб викунитися на иннїшніх євангелїстїх, а щоб показати, яку страшу і суму історію забобонности мають вони за собою. Иннїшні євангелїсти зовсім не такі, як були ті предки. Вони можливо паленїстю иннїх стїну за них самі перд собою та жалюються самої уяви тих страшних калївнїшних сцен. Але коли тепер протестантські проповідники між нашим народом котрі самі служать чужим богам, заки дають нашою народоів та його прадївній вірі забобонність і наважувати, то нашім обовязком є звернути їм увагу, щоб вони наперед поїшли із очей своїх панів та очистили щирим каяттям свою дукю і аж тоді бралися витягати иннїму трїску із очей своїх братів. Українська Православна Церква ніколи у своїй історії до такого варварства, як було в протестантїх, не доходила і показалася далеко поступлїшою чим всім „культури та цивїлізаційні“ протестантські церкви. Коли ж істїне мї нашім народом забобонність, то не краще воно також і мї всім євангелїстї „євангелїстї“ хто знає Англїїю, Шкоцїю та Франція бачить, то мїг про се як нашім переконати. Забобонність поновляє по шлюку світлу та між усім народом, нашіть між найбільш культуриним, так, що зовсім не має/рашї закладати її котрїмусь одному народоів.

Щодня.

Не там є щастя, де все єне Ліпнїст у золотї й перї.
Де ліпнїст й невинність нестєть.
Де зїнь енергію збиває.
Де дукня вїзности не має.
Де праця не дїгнїється рук.

Не там є щастя, де умовнїсть Занїяла щирости мїця.
Де все за золото купують.
В страху дії й нощї продовжують.
Де ліпнїст й зневажність нестєть.

Не там є щастя, де з савренїю Ідїть на золотї й пїють Коштувану їжу й напої.
Де всі жеруться між собою.
Де в нектар їд смертельний лютїє.

А там є щастя, де любов Єдиє всіх людїх серця.
Де праця-кормїть, потїх, грїє і веселїти дук умї,
Де ширїсть й вїрність без кїпнїя.

Савмї. І. Галюк.

ГОТУЄМОСЬ ДО СМЕРТІ.

Смерть більш неминуча, ніж прїхїдї нощї або зимї. Чого-ж готуємось на ніч, на зиму, але не готуємось до смертї? Готування-ж до смертї одно — добре життя. Чим лїпше живемо, тим меншїо анічація набуває смертї і менше викликає страху. Для свєтлого нема смертї.